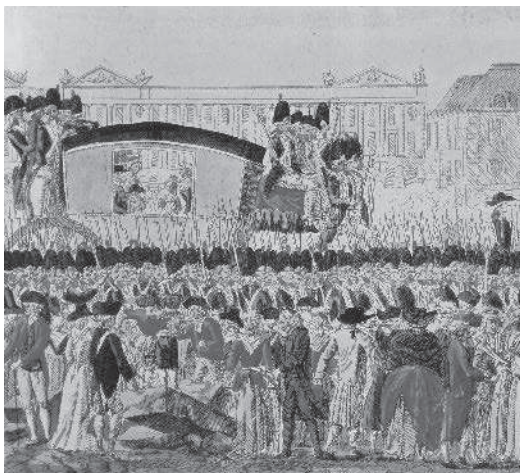

Theorie en lastige woorden les 3 – blad 1

Doel: Om te lezen

Lodewijk XVI na zijn mislukte vluchtpoging.

Frankrijk krijgt een democratische grondwet

De Franse koning wilde vluchten. Hij kon niet meer doen wat hij wilde, dus verkleedde hij, de koningin en hun twee kinderen zich als bedienden en verlieten Parijs. Alleen was hun grote, deftige koets langzaam en viel erg op. Toen ze de vermoeide paarden bij een herberg wilden wisselen, werden ze herkend en mee teruggenomen naar Parijs. Er kwamen verkiezingen. Het nieuwe parlement wilde niet meer

met de koning samenwerken, want ze vertrouwden hem niet meer. Ze zetten de koning af en maakten van Frankrijk een republiek. Het parlement stelde een democratische grondwet op waarin iedereen gelijke rechten kreeg, zoals de vrijheid om te zeggen en te schrijven wat je wilde. Vrouwen mochten niet meedoen met de politiek, maar ze kregen wel burgerrechten. Er waren geen standen meer.

de verkiezing

Stemmen om volksvertegenwoordigers te kiezen.

het parlement

Groep vertegenwoordigers van het volk.

de politiek

Alles wat te maken heeft met het bestuur van een land of gemeente.

het burgerrecht

Recht van alle burgers in een land.

De revolutie verspreidt zich

'Zijn hoofd eraf!', klonk het steeds vaker als het over de koning ging. Veel edellieden en geestelijken werden tijdens de revolutie onthoofd door de valbijl of ze werden verbannen. Anderen waren al naar het buitenland gevlucht. Daar vertelden ze hoe de toestand in Frankrijk was. Andere regeringen schrokken van wat er daar gebeurde en verklaarden Frankrijk de oorlog. Omdat de nieuwe leiders in Frankrijk bang waren dat de edellieden en de

koning zouden gaan samenzweren tegen de nieuwe republiek, kreeg de koning de doodstraf.

Ook Nederland had Frankrijk de oorlog verklaard. De regering was bang voor een revolutie in eigen land. Nederlandse opstandelingen vluchtten naar Frankrijk. Deze patriotten veroverden met behulp van de Fransen Nederland. De stadhouder moest vluchten en de **Bataafse Republiek** werd uitgeroepen.

Het parlement stemt voor de doodstraf van koning Lodewijk XVI.

samenzweren

In het geheim samenwerken tegen een ander.

verbannen

Iemand voor straf voorgoed wegsturen uit een stad of land.

de Bataafse Republiek

Naam van Nederland toen de stadhouder was gevlucht en er een democratische grondwet kwam naar Frans voorbeeld (1795).

Theorie en lastige woorden les 3 – blad 2

Doel: Om te lezen

Het Franse parlement is boos op generaal Napoleon Bonaparte.

Napoleon krijgt alle macht

'Napoleon heeft ons bedrogen!', zeiden ze in het parlement. Ze hadden Napoleon toen al alle macht gegeven. Napoleon Bonaparte was een officier in het Franse leger. Frankrijk werd na de revolutie aangevallen door andere landen. Napoleon werd generaal en wist de vijanden te verslaan. Hij kreeg daardoor veel invloed en schakelde zijn tegenstanders één voor één uit. Er heerste grote onrust in het land en het

parlement was bang dat anderen de macht zouden overnemen. Napoleon zei dat hij het land kon redden. De soldaten stonden achter hem. Hij dwong het parlement om een nieuwe grondwet aan te nemen, die hem alle macht gaf. Door deze **staatsgreep** was er geen democratie meer. De Franse Revolutie was voorbij. Een paar jaar later kroonde Napoleon zichzelf tot keizer.

de officier

Rang in het leger.

de generaal

Hoogste officier in het leger.

de invloed

Vermogen om te bepalen hoe iets of iemand is. Macht.

de staatsgreep

Als iemand of een groep mensen de macht overneemt.

De ondergang van Napoleon

Een gewone legerofficier die zichzelf tot keizer kroonde: dat was nog nooit vertoond in Europa! Het geweld rond de Franse Revolutie maakte de andere regeringen bang, maar het keizerrijk van Napoleon was ook een bedreiging. Veel landen verklaarden Napoleon de oorlog. Napoleon won de ene na de andere **veldslag**. In 1812 trok keizer Napoleon met een enorm leger het uitgestrekte Rusland in.

Het werd winter. Er was niets te eten onderweg. Mensen en paarden vrozen dood in de ijzige koude. Deze **veldtocht** werd een grote mislukking. Napoleon werd op de terugtocht verslagen, maar hij kwam terug en pleegde opnieuw een staatsgreep. Toen hij daarna de veldslag bij Waterloo verloor van Groot-Brittannië, gaf hij zich over en werd verbannen naar het afgelegen eiland Sint Helena.

Keizer Napoleon Bonaparte rukt op met zijn leger.

de bedreiging

Dreigement; iemand wordt bang gemaakt.

de veldslag

Oorlog tussen twee legers.

de veldtocht

Een serie gevechten door een leger.

de ondergang

Het slecht aflopen met iets of iemand.